

Kambiyo muamelelerinde uygulanması gereken BSMV oranı

Belge türü	Özelge
Kanun	GİDER VERGİLERİ KANUNU
Özelge no	64597866-180-25486
Tarih	02.11.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 64597866-180-E.25486

02.11.2020

Konu : Kambiyo muamelelerinde uygulanması gereken BSMV oranı

...

İlgi : ... tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri kapsamında aracı kurum olarak faaliyet gösterdiğinizizi, sanayi sicil belgesini haiz veya ihracatçı birliklerine üye olan müşterilerinizin, döviz ihtiyaçları olduğunda müşterilerinizden alınan Türk Lirası tutar

ile bankadan müşterilerinizin ihtiyacı kadar olan döviz alımı yaparak birebir müşterilerinizin hesabına geçirmekte olduğunuzu, söz konusu işlem sebebiyle Şirketiniz lehine herhangi bir tutarın kalmadığını, döviz alımı yaptığınız bankanın, döviz alımı yapan kurum olarak müşteriniz olan firmayı değil Şirketinizi görmekte olduğunu ve kambiyo satış işleminde %1 oranında banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) tahsil ettiğini belirterek, Şirketinizce kurum portföyü üzerinden sanayi sicil belgesi sahibi veya ihracatçı birliklerine üye olan müşterilerinizin talimatı üzerine bankadan yapılacak kambiyo alım işlemlerinde BSMV oranının sıfır olarak uygulanıp uygulanmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinde; "Banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar banka ve sigorta muameleleri vergisine tabidir.

Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım-satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı borçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz ve benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka muameleleri vergisine tabidir.

90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini esas işgal konusu olarak yapanlar bu Kanunun uygulanmasında banker sayılırlar. Bir şahsın münhasıran altın alım ve satımı ile uğraşması banker sayılmasını gerektirmez." hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Kanunun mükellefi belirleyen 30 uncu maddesinde, "Banka ve sigorta muameleleri vergisini banka ve bankerlerle sigorta şirketleri öder...." hükmü; matraha ilişkin 31 inci maddesinde, "...Kambiyo alım ve satım muamelelerinde kambiyo satışlarının tutarı vergiye matrah olur..." hükmü; nispete ilişkin 7194 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle değişen ve 7/12/2019 tarihinde yürürlüğe giren 33 üncü maddesinde ise " ...Kambiyo muamelelerinde nispet matrahın binde ikisidir. Cumhurbaşkanı, bu maddede belirtilen vergi oranını bankalar arası mevduat muameleleri, bankalar ile 2499 sayılı Sermaye

Piyasası Kanununa göre kurulan aracı kurumlar arasındaki borsa para piyasası muameleleri ve diğer banka ve sigorta muameleleri için ayrı ayrı veya birlikte %1'e, kambiyo muamelelerinde ise sifıra kadar indirmeye ve kambiyo muamelelerinde on katına, vergiye tabi diğer muamelelerde ise kanuni seviyesine kadar artırmaya yetkilidir." hükmü yer almaktadır.

Anılan yetkiye istinaden çıkarılan 2568 ve 2834 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ile 98/11591 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Kararın 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde değişiklik yapılarak BSMV oranı, kambiyo muamelelerinde, satış tutarı üzerinden %1 (yüzde bir), aşağıda sayılan kambiyo muamelelerinde ise satış tutarı üzerinden sıfır olarak tespit edilmiştir.

- 1) Bankalar ile yetkili müesseselerin kendi aralarında veya birbirlerine yaptıkları kambiyo satışları,
- 2) Hazine ve Maliye Bakanlığına yapılan kambiyo satışları,
- 3) Döviz kredisinin ödenmesine yönelik olarak, döviz kredisi kullanılan ya da kullanımına aracılık eden banka tarafından kredi borçlusuna yapılan kambiyo satışları,
- 4) Sanayi sicil belgesini haiz işletmelere yapılan kambiyo satışları,
- 5) İhracatçı Birliklerine üye olan ihracatçılara yapılan kambiyo satışları,
- 6) Bankacılık Kanunu uyarınca finansal kuruluş faaliyeti kabul edilen faaliyetlerden en az birini yapan yurt dışında mukim kuruluşlara yapılan kambiyo satışları.

Son olarak çıkarılan 3031 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla 98/11591 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Kararın 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan "% 1 (yüzde bir)" ibaresi "binde iki" şeklinde değiştirilerek kambiyo muamelelerindeki BSMV oranı 30/9/2020 tarihinden itibaren binde iki olarak tespit edilmiştir.

Buna göre, 2568 sayılı Cumhurbaşkanı Kararındaki sıfır oran uygulamasına dair hüküm, sanayi sicil belgesini haiz işletmelere ve ihracatçı birliklerine üye olan ihracatçılara yapılan kambiyo satışlarını kapsadığından, aracı kurum olarak faaliyet gösteren Şirketinizce kurum portföyü üzerinden sanayi sicil belgesini haiz veya ihracatçı birliklerine üye olan müşterilerin talimatı üzerine bankalardan yapılacak kambiyo alım işlemleri üzerinden yürürlükteki oranlara göre BSMV hesaplanması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026